

Az Európai Parlament megszavazta Tőkés László jelentését az európai felsőoktatás modernizációjáról

2012. 4. 20.

Április 20-i ülésnapján a plénum szinte az összes EP-frakció teljes egyetértésével szavazta meg az európai felsőoktatási jelentést. A Jelentés az őshonos kisebbségek, illetve nemzeti közösségek felsőoktatásának és az őket szolgáló intézményeknek a támogatását kéri a tagállamoktól.

Az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottsága (CULT) tavaly ősszel **Tőkés László** erdélyi képviselőt bízta meg azzal, hogy az **Európai Bizottság** 2011. szeptemberi, az európai felsőoktatási rendszerek modernizációjáról szóló Közleménye alapján **jelentést** készítsen ebben a tárgyban. A kitűzött ütemtervnek megfelelően, 2011. december 20-án került sor a jelentés első olvasatban való megvitatására. A CULT-bizottság 2012. január 24-i ülésén foglalkozott érdemben a készülő dokumentummal, majd a módosító javaslatok összesítése és a szövegtervezet véglegesítése nyomán, 2012. február 29-i ülésén elsöprő többséggel szavazta meg azt.

Az Európai Parlament tegnap esti, strasbourgi plenáris ülésén **Az európai felsőoktatási rendszerek modernizációja** című jelentésének rövid ismertetőjét adta elő Tőkés László.

Mai, április 20-i ülésnapján a plénum szinte az összes EP-frakció teljes egyetértésével szavazta meg az európai felsőoktatási jelentést.

Az előzetes ismertetőhöz hozzászóló európai képviselők nagy elismeréssel méltatták erdélyi képviselőnk jelentését. **Seán Kelly** írországi néppárti képviselő az Európai Bizottság ennek alapjául szolgáló kezdeményezéséhez is gratulált. **Milan Zver** szlovéniai néppárti képviselő az európai felsőoktatás modernizációja összefüggésében kontinensünket „az értékek és a haladás – mindenkori – bölcsőjének” nevezte. **Elena Băsescu** román képviselő az egyetemek versenyképesség tételét szorgalmazva arra is kitért, hogy a romániai egyetemi szférában két évtized alatt négyszeres létszámnövekedés ment végbe. **Piotr Borys** lengyel EP-képviselő találóan mutatott rá, hogy „a jövő Európája az oktatáson fog alapulni”. **Georgios Papanikolaou** görög képviselő az egyetemi oktatásba való befektetés kifizetődő voltát hangsúlyozta, és a költségvetési megszorítások miatti aggodalmának adott hangot. A többségükben néppárti hozzászólókkal ellentétben **Szegedi Csanád** jobbkios EP-képviselő amiatti csalódottságát fejezte ki, hogy a Jelentés nem szentel elég figyelmet a keresztény vonatkozásoknak, valamint az őshonos kisebbségi, – példának okáért – az erdélyi magyar felsőoktatásnak.

A napirendi kérdéshez kapcsolódó zárszavában **Janusz Lewandowski** költségvetési biztos hangsúlyos formában mondott köszönetet erdélyi képviselőnknek azért az „együttműködő és konstruktív szellemért”, melyet jelentése elkészítésében tanúsított. Költségvetési szempontból annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a felsőoktatástól még a legszigorúbb megszorító intézkedések során se vonjanak meg anyagi alapokat. A felsőoktatás modernizációja márcsak azért is elengedhetetlenül fontos, hogy „az egyetemek ne munkanélkülieket gyártsanak futószalagon” – mondta az európai biztos, az ún. strukturális munkanélküliség felszámolását szorgalmazva.

Az **Ismertetőben** elhangzottakon túlmenően a ma megszavazott európai dokumentumról tudni való, hogy – az általános gazdasági válság körülményei között – **az unióbéli felsőoktatás megújítását** tűzi ki célul. Az uniós, a tagállami és a regionális szintű szerepvállalás egyként fontos a felsőoktatás modernizációjában.

A Jelentés azt kéri az **Európai Bizottságtól**, hogy a **2014-2020-as költségvetésben** kiemelt módon szerepeljen az egyetemek támogatása; **a tagállamoktól** azt, hogy nemzeti össztermékük (GDP) 2%-át fordítsák felsőoktatási célokra; **a regionális hatóságoktól** pedig aktív és pozitív hozzáállást vár el ezen a téren, nevezetesen azt, hogy mind az egyetemi vezetőkkel, mind pedig az üzleti és a civil szférával partneri viszonyt alakítsanak ki, és a határokon átnyúló regionális együttműködésben rejlő lehetőségeket is használják ki.

Tekintettel arra, hogy az EU-ban működő, mintegy 4000 felsőoktatási intézmény közül mindössze 200 szerepel a világ 500 legjobb egyeteme között – és ezek közül is nagyon kevés kerül ki Kelet- és Közép-Európából –, a Jelentés **akcióterv kidolgozását** és az ehhez szükséges anyagi alapok biztosítását kéri az Európai Bizottságtól annak érdekében, hogy **a kelet-közép európai egyetemeket** is a nyugat-európai, fejlettebb szintre lehessen emelni. Ezzel együtt a felsőfokú állami, magán és egyházi tanintézetek egymást kiegészítő szerepét hangsúlyozza. Külön figyelmet szentel az egyetemi sportnak, és a tömegsportok gyakorlásának ösztönzését irányozza elő.

A Jelentés az **őshonos kisebbségek**, illetve **nemzeti közösségek** felsőoktatásának és az őket szolgáló intézményeknek a támogatását kéri a tagállamoktól, különös tekintettel a veszélyeztetett kultúrákra, és előírja, hogy ennek az anyagi háttérét, finanszírozását is biztosítani kell. **A nyelvi sokszínűség** megőrzése érdekében a helyi és regionális nyelvek, sőt a jelnyelv oktatását is szorgalmazza.

A **hátrányos helyzetű közösségek**, ezenképpen a romák, a fogyatékkal élők és más marginalizált közösségek számára is biztosítani kell a felsőoktatáshoz való hozzáférést – tartalmazza a megszavazott szöveg. Emellett külön fejezetben tesz ajánlásokat a nők felsőoktatási esélyegyenlőségének a biztosítása érdekében.

A felsőoktatási intézmények a demokratikus alapértékek elsajátításának a színhelyei is egyben. Ennek értelmében a dokumentum arra is kitér, hogy az **európai alapértékek** és az **integráció** tanítása mellett külön figyelmet kell szentelni az európai **totalitárius rendszerekről** szóló oktatásnak.

„Remélem, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok oktatási politikáik tervezésében messzemenően figyelembe fogják venni a nagy többséggel megszavazott jelentést. Elégtétel és öröm számomra, hogy miután **Erdélyben** az elmúlt húsz esztendőben, rendkívüli erőfeszítések árán, részlegesen sikerült egy valamire való magyar nyelvű felsőfokú intézményrendszert létrehozunk, ez alkalommal, a volt kommunista rezsim idejéből örökölt helyzeti hátrányainkat leküzdve, az **európai egyetemi rendszer megújításához** is sikerül hozzájárulnunk” – mondta Tőkés László EP-képviselő, jelentéstévői minőségében, a szavazást követően.